

Черненко Оксана Юріївна,
учителька біології Білозірської гімназії – філії Білозірського ліцею – опорного закладу
загальної середньої освіти Білозірської сільської ради Черкаського району Черкаської
області

Модельна навчальна програма «Біологія 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.), 2023 р. За Державним стандартом базової
середньої освіти, 2020р.

8 клас

Біологія

Тест № 1 «Організм людини як біологічна система»

ГР 3. Усвідомлюю закономірності природи

Варіант 1

Початковий та середній рівні

Завдання із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Укажіть ознаку, яка характеризує організм людини як біологічну систему. (1 бал)

- А здатність пересуватися у просторі
- Б клітинна будова та обмін речовин
- В складається лише з органів
- Г не залежить від довкілля

2. Упізнайте рівень організації живого за описом: «Це найменша структурна й функціональна одиниця організму людини». (1 бал)

- А тканинний
- Б клітинний
- В органний
- Г системний

3. Оберіть приклад узгодженої взаємодії органів людини у межах однієї системи. (1 бал)

- А Їжа починає перетравлюватися у ротовій порожнині, а далі – у шлунку.
- Б Легені забезпечують організм ферментами для травлення.
- В Серце виробляє сигнали для роботи нервової системи.
- Г Нирки виділяють ферменти для розщеплення білків у кишечнику.

Достатній рівень

4. Оберіть ДВІ властивості, які підтверджують, що організм людини функціонує як цілісна біологічна система. (2 бали)

- А Цілісність організму, де всі органи працюють узгоджено.
- Б Наявність лише однієї системи органів.
- В Здатність до саморегуляції (підтримання гомеостазу).
- Г Відсутність взаємозв'язку між частинами організму.
- Д Відсутність спадкової інформації.

5. Проаналізуйте твердження. Які з них правильні? (2 бали)

І. Органи людини працюють ізольовано, незалежно один від одного.

ІІ. Для підтримки життя органи і системи органів взаємодіють як єдине ціле.

- А правильне І
- Б правильне ІІ
- В обидва правильні

Г обидва неправильні

Високий рівень

6. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Організм людини складається з клітин, які об'єднуються в тканини. Тканини формують органи, а ті – системи органів. Усі системи працюють узгоджено. Якщо одна система зазнає порушень, це впливає на роботу інших. Наприклад, під час сильної кровотечі знижується доставка кисню до органів, тому страждають усі клітини організму.

6.1. Як називається властивість організму, що пояснює взаємозалежність його частин? (1 бал) (Відповідь запишіть з малої літери.)

6.2. Установіть відповідність між рівнем організації живого та його прикладом. (2 бали)

	Рівень організації		Приклад
1	клітинний	А	серце
2	тканинний	Б	епітелій
3	органний	В	нервова клітина
4	систем органів	Г	кровоносна система

6.3. Упізнайте приклади прояву життєвих процесів, які ілюструють учні/учениці. (2 бали)

1.Оксана: «Я дихаю швидше після бігу»

2.Дмитро: «У мене загоїлася подряпина»

3.Ірина: «Я відчуваю запах квітів»

4.Михайло: «Я намагаюся дотримуватися збалансованого раціону харчування»

(Відповідь упишіть з малої літери в Н.в.)

Відповіді

Рівні	Початковий і середній			Достатній		Високий			Усього балів
№ТЗ	1	2	3	4	5	6			
						6.1.	6.2.	6.3.	
Відповіді	Б	Б	А	А, В	Б	цілісність	1 – В 2 – Б 3 – А 4 – Г	1. дихання 2. регенерація 3. подразливість 4. живлення	
Бали	1	1	1	2	2	1	2	2	12

Використані джерела

1. Біологія. Підручник для 8 класу. Балан П.Г. URL: <https://www.geneza.ua/product/1202>

2. Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.).

URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni_prohramy/2023/Model_navch_prohr.5-9_klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/08.09.2023/Biolohiya.7-9_klas.Balan.ta.in-08.09.2023.pdf

Варіант 2

Початковий та середній рівні

Завдання із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Укажіть основну одиницю будови організму людини. (1 бал)

- А орган
- Б клітина
- В система органів
- Г тканина

2. Упізнайте за описом рівень організації живого: «Це частина організму, що складається з кількох типів тканин і виконує певну функцію. Наприклад, перекачує кров або забезпечує дихання». (1 бал)

- А клітинний
- Б органний
- В системний
- Г організмний

3. Оберіть процес, що відображає здатність організму до саморегуляції. (1 бал)

- А Утрата великої кількості води при потовиділенні.
- Б Підтримання сталої температури тіла.
- В Утома після фізичного навантаження.
- Г Ріст волосся.

Достатній рівень

4. Оберіть ДВІ властивості, які характеризують організм людини як біологічну систему. (2 бали)

- А Взаємозалежність частин тіла.
- Б Випадковість у функціонуванні органів.
- В Здатність до відновлення.
- Г Відсутність саморегуляції.
- Д Незалежність від навколишнього середовища.

5. Проаналізуйте твердження. Які з них правильні? (2 бали)

I. Травна система може функціонувати окремо від інших систем органів.

II. Усі системи організму людини взаємопов'язані.

- А правильне I
- Б правильне II
- В обидва правильні
- Г обидва неправильні

Високий рівень

6. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Організм людини є цілісною системою, у якій усі органи й системи працюють разом. Наприклад, під час фізичного навантаження серцево-судинна система активніше транспортує кисень, а дихальна система забезпечує його надходження. У цей час видільна система виводить продукти обміну, а нервова – координує роботу всіх органів.

6.1. Як називається властивість організму підтримувати сталість внутрішнього середовища? (1 бал) (Відповідь запишіть з малої літери.)

6.2. Установіть відповідність між системою органів та її основною функцією. (2 бали)

	Система органів		Функція
1	травна	А	Координація діяльності організму
2	нервова	Б	Забезпечення клітин киснем
3	дихальна	В	Перетравлення та засвоєння їжі
4	кровоносна	Г	Транспорт речовин в організмі

6.3. Упізнайте приклади взаємодії систем органів, які ілюструють учні/учениці. (2 бали)

1. Андрій: «Після прийому їжі у мене частішає серцебиття»

2. Марина: «Коли я бігаю, дихаю швидше»

3. Сергій: «Коли я відчуваю холод, у мене з'являється тремтіння»

4. Наталя: «Коли я втомлена, мені хочеться спати».

(Відповідь упишіть з малої літери через кому з пробілом згідно з правописом.)

Відповіді

Рівні	Початковий і середній			Достатній		Високий			Усього балів
№ТЗ	1	2	3	4	5	6			
						6.1.	6.2.	6.3.	
Відповіді	Б	Б	Б	А, В	Б	гомеостаз	1 – В 2 – А 3 – Б 4 – Г	1 травна, кровоносна 2 дихальна, кровоносна 3 нервова, опорно-рухова 4 нервова, ендокринна	
Бали	1	1	1	2	2	1	2	2	12

Використані джерела

1. Зображення Google. URL: <https://www.google.com/imghp?hl=uk&tab=wi>

2. Біологія. Підручник для 8 класу. Балан П.Г. URL: <https://www.geneza.ua/product/1202>

3. Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Pryrodnycha.osvitnya.haluz.2023/08.09.2023/Biolohiya.7-9.klas.Balan.ta.in-08.09.2023.pdf>